

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΒΙΩΜΑΤΑ, ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ, ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Φίλοι ή «φίλοι»;

Το κείμενο αποτελεί (ελαφρώς διασκευασμένο) απόσπασμα από το ομότιτλο κείμενο, που γράφτηκε από έναν/μία αναγνώστη/στρια και δημοσιεύτηκε στις 11.03.2014 στη στήλη «Αναγνώστες» του διαδικτυακού ιστότοπου <https://www.protagon.gr> (ανακτήθηκε στις 14.10.2021).

Η φιλία αναμφίβολα είναι παρεξηγημένη έννοια. Ίσως επειδή είναι τόσο επιθυμητή και σημαντική, πολλοί προσπαθούν να τη βάλουν στο λεξιλόγιό τους, χωρίς, ωστόσο, να υπάρχει πραγματικά στην καθημερινότητά τους. Δημιουργούν μια ψευδαίσθηση, μια εικόνα που ονομάζουν φιλία και τοποθετούν σ' αυτήν πρόσωπα που απλώς συμπαθούν ή τα χρειάζονται, για να γεμίσουν τον χώρο. Όλοι μας το κάνουμε κάποιες φορές. Γιατί; Επειδή η αληθινή φιλία είναι δυσεύρετη, δύσκολη, ιδεατή και απόμακρη. Ίσως πάλι επειδή η «φιλία» είναι ευχάριστη και φαίνεται να κατακτιέται εύκολα, χωρίς κόπο. Κάπως έτσι, η έννοια της φιλίας έχει αλλοιωθεί, εκλαϊκευτεί, έχει χάσει την ουσία της.

Φίλος δεν είναι εκείνος που σε κάνει να περνάς καλά, να γελάς, να ξεχνιέσαι, να διασκεδάζεις. Όχι, η φιλία δεν είναι τόσο εύκολη. Φίλος είναι αυτός που ενδιαφέρεται ειλικρινά για σένα, που σου συμπαραστέκεται στις δυσκολίες, που σου λέει ευθέως τα λάθη σου, που σε επικρίνει, αλλά και σε επιβραβεύει. Είναι ο άνθρωπος που μπορείς να εμπιστευτείς, να θυμώσεις μαζί του κι ύστερα να το ξεχάσεις σαν να μην έγινε ποτέ, να γελάσεις μαζί του μέχρι δακρύων, να κλάψεις στην αγκαλιά του, να έχεις καιρό να τον δεις και να του μιλήσεις και, όμως, να νιώθεις σαν να μην πέρασε μια μέρα. Είναι ο άνθρωπος που μπορείς να συγχωρήσεις, αν αξίζει την αγάπη σου.

Οι καλύτεροι φίλοι είναι τα μικρά παιδιά. Γιατί οι μόνες λέξεις που ξέρουν είναι: χαρά, παιχνίδι, αγάπη, φίλος. Το συμφέρον δεν υπάρχει στο «τετράδιό» τους. Όταν ρωτούν αθώα «θες να γίνουμε φίλοι;», παρόλο που δεν το καταλαβαίνουν, εκφράζουν την αληθινή και ανόθευτη έννοια της φιλίας.

Η φιλία δεν είναι ένα όνομα σε μια λίστα, δεν μετριέται σε like ούτε σε post, δεν γράφεται σε τοίχους και θρανία. Είναι ένα ταξίδι εμπειριών που δοκιμάζεται στον χρόνο, περνά από όμορφα μέρη, από πελώρια κύματα, από καταιγίδες, όμως μέσα απ' αυτό μαθαίνουμε τον εαυτό μας, τους άλλους, τη δύναμη των ανθρώπινων σχέσεων και την ίδια τη ζωή. Αν ανακαλύψεις ότι το ταξίδι δεν είχε τον σωστό προορισμό, μην απογοητευτείς.

Μην τα παρατήσεις. Συνέχισε να ψάχνεις για φίλους. Μπορεί να είναι λίγες οι θέσεις, αλλά πάντα θα υπάρχουν συνταξιδιώτες. Αρκεί κι εσύ να προσπαθήσεις. Να είσαι ανοιχτός με τους γύρω σου, να υποχωρείς και να δίνεις προτεραιότητα και στους άλλους πέρα από τον εαυτό σου. Εξάλλου, αυτό δεν είναι το νόημα της φιλίας; Να είσαι εκεί για κάποιον.

Γι' αυτό, την επόμενη φορά που θα πείτε τη λέξη «φίλος», φροντίστε να την εννοείτε.

A3. Στο κείμενο αναφέρεται ότι «οι καλύτεροι φίλοι είναι τα μικρά παιδιά». Σε επιστολή σου (200-250 λέξεων) προς τον/την κειμενογράφο διατυπώνεις τη συμφωνία ή τη διαφωνία σου με την άποψη του/της, παρουσιάζοντας δύο χαρακτηριστικά που θέλεις να έχουν οι φίλοι/ες σου και τεκμηριώνοντας τις θέσεις σου με παραδείγματα από την καθημερινή ζωή ή/και την προσωπική σου εμπειρία.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ ΔΙΑΒΑΤΗ

Χωρίς τον ξενοδόχο

Το ποίημα της Αρχοντούλας Διαβάτη προέρχεται από την ποιητική συλλογή «Όπως η Μπερλίνα» (εκδ. Νησίδες, 2017).

Αν αυτές είναι φίλιες ζωής

Φιλίες αναλώσιμες ποιες είναι.

Στο τέλος θα κάνεις τον λογαριασμό –

Αν σου έχει μείνει σπίθα μυαλό.

(Αλλά το τέλος ποτέ δεν είναι.)

Θα λογαριάσεις τότε τα συν

Το καθρέφτισμα του εαυτού σου

Στην εγκαρδιότητα του «εμείς»

Που έμοιαζε αιώνιο

Να που λογάριάζες χωρίς τον ξενοδόχο.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Ποια συναισθήματα βιώνει το ποιητικό υποκείμενο από φιλίες που αποδείχτηκαν «αναλώσιμες», δηλαδή σχέσεις ευκαιριακές, που δεν έχουν διάρκεια; Ποια χαρακτηριστικά έχουν για τους εφήβους της ηλικίας σου οι «φιλίες ζωής»;

ή

2. Να γράψεις ένα δικό σου κείμενο (πεζό ή ποιητικό) με τίτλο «Χωρίς τον ξενοδόχο», στο οποίο θα αναφέρεσαι σε κάποια διαπροσωπική σχέση που σε απογοήτευσε.

Μονάδες 25